

Cea dintâi duminică a Sfântului și Marelui Post al Sfințelor Paști este sărbătoarea Ortodoxiei. Ea este intitulată Duminica Ortodoxiei, a Ortodoxiei biruitoare asupra tuturor ereticilor și ereziilor.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos le- a spus, Sfinților Săi Apostoli, că El este "Calea, Adevărul și Viața" (Ioan 14, 6). Sfinții Apostoli au manifestat permanent o grijă deosebită de a vesti fără știrbire, fără împuținare sau adăugare „mărirea” cea vestită de Iisus Hristos și să o păstreze „drept”. Pentru exprimarea acestor două cuvinte s- au folosit doi termeni grecești neotestamentari pentru „mărire” s- a folosit „δοξα” „doxa” iar pentru drept „opθος” „ortos”, din care s- a compus cuvântul „opθoδoξ” „ortodox”- „dreaptă mărire”.

Sfântul Ioan Damaschinul (+ 749) dă cea mai deplină definiție a ortodoxiei, în cartea sa „Expunerea precisă a credinței ortodoxe”, „ca grijă a lui Dumnezeu de a se împlini în lume viața și învățătura Fiului lui Dumnezeu Întrupat”.

În această duminică arătăm și învățătura ortodoxă despre cinstirea sfințelor icoane. O mare tulburare s- a produs în sânul Bisericii Ortodoxe pe tema cinstirii sfințelor icoane, din cauza iconoclasmului, inițiat de Leon al III- lea Isaurul (717- 740)., care a avut la bază erezia monofizită, potrivit căreia Hristos a avut o singură fire, cea divină, și astfel nu poate fi reprezentat prin icoană. Icoanele au fost înlăturate din biserici și înlocuite cu tablourile împăratului, diferite scene din natură, păsări, pomi , fructe, și alte scene profane: alergări de cai, scene de vânătoare, teatrale și de război, etc.

În apărarea icoanelor a scris îndeosebi Sfântul Ioan Damaschinul, monah și teolog care a trăit în Damasc, apoi la Ierusalim. El a respins afirmația iconoclaștilor cum că cinstirea icoanelor ar fi o reînviere a idolatriei, demonstrând că icoana este un simbol și un mijlocitor al sfântului

reprezentat pe ea. Reprezentarea Mântuitorului trebuie pusă în legătură cu dogma hristologică a celor două firi ale Sale, divină și umană, argumentul zugrăvirii Sale ca om fiind realitatea întrupării și petrecerii Sale. în trup, printre oameni.

Sfântul Ioan Damaschinul a precizat cele patru roluri ale sfintelor icoane, și anume: rol pedagogic- didactic, rol estetic de împodobire, rol cultic de necesitate liturgică, și rol haric de mijlocire a darurilor dumezeiești.

Sinodul al VII- lea Ecumenic de la Niceea , din 787, a aprobat învățăturile Sf. Ioan Damaschinul, restabilind cultul sfintelor icoane, comunicând hotărârile sinodale tuturor mitropoliilor și episcopilor din Biserică, atât în Răsărit cât și în Apus.

Ajungând la domnie Leon al V- lea Armeanul (813- 820), a forțat respingerea hotărârilor Sinodului al VII- lea Ecumenic, inaugurând o nouă perioadă de luptă împotriva tuturor celor ce se închinau la icoane. După venirea la tron a împărătesei Teodora (842- 856), ca regentă, și la scaunul patriarhal al Constantinopolului, a patriarhului Metodiu (843- 847), s-a întrunit la 1 Martie 843 la Constantinopol un sinod la care au participat toți episcopii, egumenii și monahii care au suferit în cursul luptelor iconoclaste. Sinodalii au declarat valabile toate hotărârile celor șapte sinoade ecumenice, au restabilit cultul icoanelor, anatematizând pe toți iconoclaștii. De asemenea au condamnat pe toți ereticii și ereziile lor, începând cu Simon Magul, stabilindu- se Duminica Ortodoxiei, prima Duminică din Postul

Păresimilor, pe atunci 11 Martie 843, ca biruință deplină a Ortodoxiei.

De atunci Biserica Ortodoxă sărbătorește Duminica Ortodoxiei, în fiecare an, în prima Duminică a Sfântului și Marelui Post al Sfintelor Paști , întotdeauna afirmându- se învățătura cea dreaptă că icoanele nu sunt simple opere de artă, ci documente ce cuprind idei creștine, și ele impun ca un fenomen specific dogmatic, relevând legătura spirituală dintre Dumnezeu și

sfinții Săi cu credincioșii, precum și a acestora cu Creatorul, până la comuniune.

În Duminica aceasta în toate bisericile din cuprinsul Patriarhiei Române se citește Pastorală Sfântului Sinod care din nou ne îndeamnă să contribuim la Fondul Central Misionar, din care se ajută parohiile mai sărace și se sprijină material opera caritativă și social-filantropică a bisericii noastre.

Adunarea Națională Bisericească, în ședința din Februarie 2016 a arătat opera social-filantropică desfășurată de eparhiile Patriarhiei Române în anul 2015. În eparhiile Bisericii Ortodoxe Române funcționează în prezent 766 de instituții și servicii sociale, dintre care: 150 cantine sociale și brutării, 52 instituții medicale și farmacii, 97 centre de zi pentru copii, 54 centre educaționale, 16 centre de zi pentru vârstnici, 50 centre rezidențiale pentru vârstnici, 25 centre comunitare, 37 centre de tip familial, 40 grădinițe sociale și after-school, 14 locuințe protejate, 78 centre de informare, consiliere și resurse, 2 instituții de învățământ pentru adulți, 16 centre de urgență (pentru persoane fără adăpost, victime ale violenței domestice și ale traficului de persoane), 9 campusuri de tabără și alte 126 de instituții sociale cu specific diferit.

La nivelul eparhiilor Patriarhiei Române se află în derulare 489 de proiecte și programe sociale, dintre care 326 finanțate din fonduri proprii, 41 cu finanțare publică, 35 cu finanțare externă și 87 cu finanțare mixtă.

În anul 2015 au beneficiat de asistență socială de specialitate 31.498 copii din așezămintele

sociale ale Bisericii Ortodoxe Române, dar mai ales din familii sărace și fără posibilități de întreținere sau cu părinți aflați la muncă în străinătate, 3.707 persoane cu dizabilități (deficiențe de vorbire, vedere și auz, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependențe, persoane infectate cu HIV/SIDA etc.), peste 21.010 persoane vârstnice din așezămintele de protecție socială bisericești, din centrele sociale de tranzit și adăposturi de noapte, bătrâni singuri, nedeplasabili, abandonați de familie și cu grave probleme de sănătate, 23.934 șomeri, adulți în dificultate, victime ale traficului de persoane, victime ale violenței familiale, deținuți eliberați, victime ale calamităților naturale și aproximativ 8 387 persoane din alte categorii sociale defavorizate.

3. Anul trecut eparhiile Patriarhiei Române, prin birourile social-filantropice, au acordat ajutoare financiare directe în valoare de 11.605.048 lei și ajutoare materiale în valoare estimată de 22.912.063 lei.

În ansamblu, pentru susținerea întregii activități de asistență socială și filantropică și pentru sprijinirea sinistraților, în anul 2015, la nivelul Patriarhiei Române, s-au cheltuit aproape 123 milioane lei.

Situația statistică prezentată și sumele cheltuite nu includ activitățile social-filantropice și educațional-culturale desfășurate permanent de parohiile și mănăstirile Patriarhiei Române din țară și străinătate

Să ne aducem aminte că trebuie să fim solidari cu cei ce sunt în suferință și prin obolul nostru să ne aducem contribuția noastră la opera caritativă a bisericii noastre. Astfel că ortodoxia, dreapta mărire, nu se rezumă numai la afirmarea ei într- un plan teoretic, ci este și o viață trăită în dragoste față de semenii noștri, în săvârșirea de fapte bune, având certitudinea, sprijinită pe cuvintele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, că nici un pahar de apă oferit semenului aflat în nevoie, nu va rămâne nerăsplătit.

Pr. Prot. Vasile A. Pop